

KONINKRIJK BELGIE

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
MOBILITEIT EN VERVOER

Luchtvaart

CIRCULAIRE

CIR/OPS-11

Datum **02/03**

Uitgave : **4**

Betreft :

Voorwaarden waaraan een exploitant moet voldoen om een algemene machtiging tot vervoer door de lucht van gevaarlijke goederen te bekomen.

Ref. :

1. Ministerieel besluit van 20 juni 1984 betreffende de veiligheid van het vervoer door de lucht van gevaarlijke goederen, gewijzigd bij Ministerieel besluit van 20 januari 1997
2. Technische Instructies bij de Bijlage 18 van de I.C.A.O. voor de veiligheid van het vervoer door de lucht van gevaarlijke goederen.
3. Joint Aviation Requirements OPS 1 Subpart R.

De 4de uitgave bevat

De Directeur-generaal,

E. VAN NUFFEL

7 blz. gedagtekend : **02/03**

1. Inleiding

Artikel 7 van het ministerieel besluit van 20 juni 1984 bepaalt dat elk vervoer door de lucht van gevaarlijke goederen het voorwerp moet uitmaken van een bijzondere of algemene machtiging die aan de exploitant wordt uitgereikt door de Directeur-generaal van het Bestuur van de Luchtvaart

Een bijzondere machtiging wordt uitgereikt voor een vlucht of een reeks van vluchten die gelijkaardige ladingen bevatten, hetzij wegens het feit dat de exploitant niet gewoon is dit type van vervoer uit te voeren, hetzij omdat de aard van de te vervoeren goederen niet past in het kader van de stoffen die het voorwerp uitmaken van een algemene machtiging tot vervoer of die daartoe in aanmerking zouden kunnen komen.

De hierna volgende bepalingen hebben bijgevolg hoofdzakelijk betrekking op een geval waarin een exploitant een aanvraag tot algemene machtiging wenst in te dienen, terwijl, voor wat de bijzondere machtiging betreft, elk geval afzonderlijk dient te worden behandeld.

2. Aanvraag tot algemene machtiging tot vervoer door de lucht van gevaarlijke goederen

De aanvraag tot algemene machtiging voor het vervoer door de lucht van gevaarlijke goederen moet gericht worden aan de Directeur-generaal van het Directoraat generaal Luchtvaart en vergezeld zijn van de gegevens en van een kopie van documenten die hierna worden omschreven :

- AOC en annexen
- luchtwaardigheidsbewijs
- verzekeringsbewijs
- erkenning van de onderhoudsorganisatie
- vormingsprogramma van het personeel betrokken bij het vervoer van gevaarlijk goederen
- naam en adres van de organisaties die taken met betrekking tot het vervoer van gevaarlijke goederen uitvoeren in naam van de exploitant.

De aanvraag dient de klassen waartoe de gevaarlijke goederen behoren of, in voorkomend geval, de specifieke voorwerpen of stoffen waarvoor de machtiging wordt gevraagd aan te geven, alsook de types en versies van de vliegtuigen die zullen worden gebruikt.

Bijkomende inlichtingen bevinden zich in Hoofdstuk 1 van de Appendix nr. 3 van de Technische Instructies, waarvan de titel luidt: "Afwijkingen door de Staten", onder de rubriek "België". Zij worden hierna weergegeven:

BE 1:

Definitie van "ontploffbare stof": Wordt als "ontploffbare stof" in de zin van de Belgische reglementering beschouwd, elke stof die in aanmerking kan komen om te worden gebruikt omwille van haar explosieve, zelfontbrandende of pyrotechnische eigenschappen.

BE 2:

Geen enkel luchtvervoer van welke springstof ook, met plaats van vertrek of van bestemming in België of transit door België, mag worden uitgevoerd tenzij op grond van een vergunning vanwege de Minister die de Dienst der Springstoffen onder zijn bevoegdheid heeft; deze laatste kan afwijkingen van de verpakkingswijzen toestaan.

Elke aanvraag is slechts ontvankelijk indien zij wordt ingediend door een natuurlijk of rechtspersoon die zijn woonplaats of een zetel in België heeft. Indien dit niet het geval is moet de aanvrager een in België verblijfhoudende aansprakelijke vertegenwoordiger hebben die bij ministerieel besluit is aangenomen (inlichtingen dienaangaande kunnen worden verkregen bij de Dienst der Springstoffen, Ministerie van Economische Zaken, Koning Albert II-laan 16, 1000 Brussel, tel. 02 206 4111, fax 02 206 5752).

De vervoervergunning waarover eerder sprake is, is bovendien onderworpen aan het akkoord van het Bestuur van de Luchtvaart, Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, CCN, Vooruitgangstraat 80, bus 5, 1030 Brussel, tel. 02 206 3211, fax 02 206 3222. Deze onderscheiden bepalingen zijn neergelegd in het algemeen reglement op de springstoffen (Koninklijk besluit van 23 september 1958, gewijzigd bij Koninklijk besluit van 2 oktober 1997), waaruit ook voortvloeit dat de vergunning voor het luchtvervoer geval per geval wordt uitgereikt, behalve dan voor wat betreft de produkten die in België worden beschouwd als veiligheidsmunitie of als vuurwerk, voor welke in principe een vergunning kan worden verleend die verscheidene verzendingen dekt die op verschillende tijdstippen worden uitgevoerd.

Wanneer het echter gaat om een invoer, een uitvoer of om een transit die gedeeltelijk langs de weg wordt uitgevoerd, elk vervoer, waarvoor enkel geval per geval een vergunning kan worden verleend, het voorwerp moet uitmaken van een voorafgaandelijke aanvraag waarin de volledige reisroute, het gedeelte op de grond inbegrepen, is opgegeven.

BE 3:

De stoffen waarvoor de vermelding "BE 3" voorkomt in de kolom 6 van de Tabel 3-1 worden omschreven als "ontplofbare stoffen" en worden onderworpen aan de voorwaarden van de afwijking BE 2.

BE 4:

De voorafgaandelijke machtiging van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, Ravensteinstraat 36, 1000 Brussel, tel. 02 289 2111, fax 02 289 2112, email : info@fanc.fgov.be, wordt vereist voor het vervoer met vertrek uit, aankomst in of transit door België van radioactieve stoffen en van splijtbare stoffen waarvan de hoeveelheden de grenzen overschrijden die bepaald zijn in het Algemeen Reglement op de bescherming van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen (Koninklijk besluit van 20 juli 2001). De machtiging tot vervoer door de lucht is bovendien onderworpen aan het akkoord van het Bestuur van de Luchtvaart, Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, CCN, Vooruitgangstraat 80, Bus 5, 1030 Brussel.

Het luchtvervoer boven het grondgebied van het Koninkrijk België van :

- 1) splijtstoffen gedefinieerd in ICAO-document 9284 deel 2;7.2, in hoeveelheden die de limieten overschrijden aangegeven in deel 6;7.10.2
- 2) radioactief materiaal
 - in een type B(U) verpakking die meer bevat dan 3000 A₁ of 3000 A₂, al naar gelang het geval, of 1000 TBq in het geval dit lager is; of
 - in een type B(M) verpakking; of
 - in een type C verpakking die meer bevat dan 3000 A₁ of 3000 A₂, al naar gelang het geval, of 1000 TBq in het geval dit lager is; of
 - vervoerd onder speciale voorwaarden

is verboden zonder de voorafgaandelijk machtiging van het Bestuur van de Luchtvaart.

BE 5:

Elk vervoer door de lucht van gevaarlijke goederen moet het voorwerp uitmaken van een bijzondere of algemene machtiging die aan de exploitant wordt uitgereikt door de Directeur-generaal van het Bestuur van de Luchtvaart, CCN, vooruitgangstraat 80, bus 5, 1030 Brussel.

Uitgezonderd voor de radioactieve materialen en splijtstoffen onderworpen aan afwijking BE4 en voor de gevaarlijke goederen verboden voor luchttransport met uitzondering van deze onderworpen aan de bijzondere bepalingen A1 en A2, is deze afwijking niet van toepassing op gevaarlijke goederen in overvlucht van het Belgische grondgebied door een buitenlandse exploitant, voor zover deze exploitant een algemene machtiging heeft van zijn Staat van inschrijving voor het transport van gevaarlijke goederen overeenkomstig de bepalingen van de Technische Instructies.

3. Te vervullen voorwaarden om een algemene machtiging te bekommen

3.1 Belgische exploitanten

- 3.1.1 De exploitant zal aan het Directoraat generaal het algemene schema bezorgen van de organisatie van de diensten die betrokken zijn bij het vervoer van gevaarlijke goederen, met vermelding van het aantal personen per dienst die belast worden met taken die verband houden met dit type van vervoer.
- 3.1.2 De exploitant dient een model van de nazichtlijst voor aanvaarding die door de dienst van ontvangst wordt gebruikt, over te maken aan het Directoraat generaal.
- 3.1.3 De exploitant moet zijn personeel een geschikte opleiding verzekeren betreffende gevaarlijke goederen en hun bekwaamheid (periodieke vorming) handhaven overeenkomstig de bepalingen van Deel 1, Hoofdstuk 4 van de Technische Instructies. Elk bewijsstuk van het vormingsdossier zal ten minsten 3 jaar moeten bijgehouden worden. De opleidingsprogramma's worden voor goedkeuring overgemaakt aan het Directoraat generaal.
- 3.1.4 De gedeelten van de Operations Manual die gewijd zijn aan het vervoer van gevaarlijke goederen moeten aan het Directoraat generaal worden medegedeeld. Zij moeten onder andere de volgende inlichtingen bevatten:
 - a) de door het personeel te nemen maatregelen wanneer lekken of sporen van beschadiging worden vastgesteld bij de colli, overpakkingen of ladingseenheden;

- b) de methode voor de melding van een accident, incident en de goederen die niet of slecht gedeclareerd zijn;
- c) de procedures en de instructies die bestemd zijn voor het betrokken personeel, om zich ervan te vergewissen dat de verpakking, de etikettering en markering, het opslaan, de controle van het gereedmaken voor verzending, het laden aan boord van het vliegtuig en het uitladen worden uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van de Technische Instructies.
- d) de inlichtingen die de leden van het stuurpersoneel nodig hebben om zich van hun functies en verantwoordelijkheden in het kader van het vervoer van gevaarlijke goederen te kunnen kwijten. In het bijzondere moet duidelijk worden aangegeven wat de boordcommandant moet ondernemen ingeval er tijdens de vlucht een noodsituatie ontstaat die te wijten is aan de vervoerde gevaarlijke goederen of die zicht voordoet terwijl er zich aan boord gevaarlijke goederen bevinden. Met dit doel zullen de "Drill Codes" beschreven in het I.C.A.O. document "*Emergency response guidance for aircraft incidents involving dangerous goods (Doc 9481)*" bij voorkeur worden gebruikt.

3.1.5 Het Directoraat generaal moet ingelicht worden over de wijze waarop de exploitant erover zal waken de passagiers te verwittigen welke types van goederen zij niet mogen vervoeren. Deze inlichtingen moeten minstens bevatten:

- een verwittiging op elk reisbiljet of op de omslag van het reisbiljet of op een begeleidende folder. Voor de exploitanten die gebruik maken van e-ticketing moet een verwittiging vermeld worden op het reservatieformulier.
- inlichtingsaffiches in voldoende aantallen bij de check-in voor passagiers en bagage, bij de ticketdesks en de inschepingzone.

Deze informatie moet wijzen op het bestaan van verschillende classes van gevaarlijke goederen en moet gemakkelijk begrijpbaar zijn.

3.1.6 De exploitant moet erover waken dat de veiligheidsvoorwaarden die op grond van de bepalingen van de Technische Instructies worden in acht genomen, ook buiten de basis nageleefd worden en dat het betrokken personeel een geschikte opleiding heeft gekregen en zal blijven krijgen. Wanneer de taken inzake vervoer van gevaarlijke goederen in onderaanneming zijn bij een derde partij, dient de exploitant er zich van te verzekeren dat de bepalingen van de Technische Instructies worden toegepast, en dit aan de hand van een audit, inspectie of supervisie

3.1.7 Het Directoraat generaal kan een audit uitvoeren bij de exploitant vóór de aflevering van de machtiging om zich te verzekeren dat aan de bepalingen hierboven voldaan is.

3.2 **Buitenlandse exploitanten**

3.2.1 Overvliegen van het grondgebied

Een aanvraag tot bijzondere machtiging is vereist wanneer de vervoerde goederen in de Technische Instructies staan ingeschreven met de vermelding "verboden" zonder de correctie van een bijzondere bepaling van Deel 3,

Hoofdstuk 3 van deze Instructies in Tabel 3-2 onder A1 of A2 evenals de goederen in paragraaf 2 van BE 4 van deze circulaire vastgesteld.

In alle andere gevallen is geen enkele bijzondere formaliteit vereist, voor zover de exploitant houder is van een machtiging tot vervoer van gevaarlijke goederen afkomstig van zijn voogdijoverheid van de burgerlijke luchtvaart in het kader van de bepalingen van de Technische Instructies

3.2.2 Geval waarin een landing op een Belgische luchthaven is voorzien

Dit geval dekt de technische landing, de transit of de vlucht met bestemming of vertrek vanuit een Belgische luchthaven.

Een aanvraag voor machtiging tot het vervoer van gevaarlijke goederen moet ingediend worden bij de Directeur-generaal van het Directoraat generaal Luchtvaart.

De volgende voorwaarden moeten nageleefd worden:

- a) de exploitant moet het Directoraat generaal een kopie laten geworden van de machtiging toegekend door zijn voogdijoverheid van de burgerlijke luchtvaart voor het vervoer van de gevaarlijke goederen waarvoor de machtiging is bedoeld.
- b) dezelfde bepalingen en te vervullen voorwaarden als deze voor de Belgische exploitanten zijn van toepassing (zie Hoofdstuk 3.1.) voor het transport te vertrekken of met bestemming het Belgische grondgebied.

4. Goederen die buiten het kader van een algemene machtiging vallen

- 4.1 Elk vervoer van ontplofbare stoffen gedefinieerd in paragraaf 2 van BE1 van deze circulaire moet afzonderlijk het voorwerp uitmaken van een bijzondere machtiging vanwege het Directoraat generaal Luchtvaart.
- 4.2 Het luchtvervoer van radioactieve stoffen moet het voorwerp uitmaken van een specifieke machtiging vanwege het Directoraat generaal Luchtvaart.
- 4.3 Wordt eveneens onderworpen aan een bijzondere machtiging vanwege het Directoraat generaal alle vervoer van gevaarlijke stoffen dat valt buiten het kader van de van kracht zijnde uitgave van de Technische Instructies van de I.C.A.O. (inbegrepen eventuele addenda) of die in dat document zijn opgenomen als zijnde verboden zonder de correctie van een bijzondere bepaling van Deel 3, Hoofdstuk 3 van deze Instructies, in tabel 3-2 onder A1 of A2, evenals de goederen gedefinieerd in paragraaf 2 van BE 4 van deze circulaire.

5. Geldigheid van een algemene machtiging tot transport van gevaarlijke goederen

- 5.1 De geldigheidsduur van een algemene machtiging bedraagt maximum één jaar voor een eerste machtiging. Daarna kan de machtiging verlengd worden voor periodes van ten hoogste twee jaar.

5.2 De geldigheidsduur van een algemene machtiging bedraagt maximum één jaar voor een eerste machtiging. Daarna kan de machtiging verlengd worden voor periodes van ten hoogste twee jaar.

6. **Vernieuwing van een algemene machtiging tot vervoer door de lucht van gevaarlijke goederen**

Het verzoek tot vernieuwing van een algemene machtiging moet minstens 2 maanden voor de vervaldatum van de machtiging ingediend worden.